# Forældre kræver særaftaler til deres børn - nu deler lærer vild liste med 36 aftaler

TV2 Kosmopol d. 25. september 2026 kl. 20:19

Af Maria Volf Jensen og Stine Sylvestersen

Signe Kløve Dreyer har de seneste par år indgået 36 særaftaler med forældre til sine elever. Men det er skudt helt ved siden af, mener borgmester.

En elev er fritaget for idræt og svømning. En anden må sidde med musik i ørerne, selv om resten af klassen ikke må.

Andre elever er fritaget for nationale test, lejrskole og gruppearbejde. Og nogle slipper for at lave fremlæggelser foran klassen.

Listen er lang. Alene de seneste par år har Signe Kløve Dreyer indgået 36 særaftaler med forældre til børn i hendes udskolingsklasser.

Og hun er langt fra den eneste. Ifølge DR bliver lærere i folkeskolen i stigende grad mødt med ønsker om særaftaler.

Men når hver elev har sine egne aftaler, kan det være svært at få hverdagen til at hænge sammen. Både for læreren og for resten af klassen.

- Det kan være vanvittigt svært at manøvrere i alle de her aftaler. Mit arbejdsmiljø bliver presset og stresset. Og hvis der er mange særaftaler i en klasse, så kræver det jo en vis rummelighed af de øvrige elever, siger Signe Kløve Dreyer, der folkeskolelærer på Skole på Islands Brygge til TV 2 Kosmopol.

**Særaftaler kræver ekstra planlægning**

Det kræver grundig planlægning, når Signe Kløve Dreyer skal undervise sine klasser.

Med 27 til 28 elever i en klasse, hvor flere har forskellige behov og særaftaler, skal hun hele tiden være opmærksom på, hvem der må hvad.

Skal klassen for eksempel arbejde med gruppearbejde og fremlæggelser, går det ikke, at de elever, der er fritaget, bliver sat i samme gruppe som de øvrige.

Og hvis nogle elever oplever det som uretfærdigt, at deres klassekammerater er fritaget for en aktivitet, kan det også være en svær opgave for Signe Kløve Dreyer at forklare, hvorfor reglerne ikke nødvendigvis er ens for alle.

For nogle elever kan særaftalerne dog være afgørende. Det gælder blandt andet elever med autisme, ADHD eller angst og elever, der er særligt sensitive.

- Særaftalerne kan være en lifesaver for rigtig mange elever. Det gør skoledagen meget nemmere for dem, siger hun.

Men det, der gør skoledagen nemmere for nogle elever, kan samtidig gøre hverdagen mere krævende for læreren.

- Det er enormt svært for mig at huske det hele. Det bliver jo en stressfyldt hverdag, med alle de her særlige ting, der skal huskes og tages højde for, siger hun.

Derfor er Signe Kløve Dreyer heller ikke imod særaftaler, når de bliver indgået i et samarbejde mellem skole og forældre.

Hun mener dog, at det er vigtigt, at det ikke er hjemmet alene, der dikterer behovene, men at særaftalerne bliver lavet på baggrund af en faglig vurdering af, hvad der er hensigtsmæssigt for eleven.

**"Det er skudt helt ved siden af"**

De mange særaftaler bør dog slet ikke være der, siger Jakob Næsager (K), der er børne- og ungdomsborgmester i Københavns Kommune.

- Det er skudt helt ved siden af. Det, vi praktiserer i Danmark, det er fællesundervisning i en klasse, siger Jakob Næsager til TV 2 Kosmopol.

Han mener, det er en misforståelse, hvis forældre tror, at de kan diktere, hvordan læreren skal tilrettelægge undervisningen.

Ifølge Jakob Næsager er folkeskolen et fællesskab, hvor eleverne skal lære at være en del af en klasse og håndtere de udfordringer, der følger med.

- Det undergraver lærernes autoritet, hvis man skal lade sig dirigere af alle mulige forskellige hensyn. Og nu hører jeg om op til 36 forskellige særhensyn. På den måde kan man ikke drive skole, siger han.

Du er både borgmester for de københavnske lærere, der er ansat i kommunen, men jo også for eleverne. Hvad vil du gøre herfra?

- Jeg vil opfordre både skolelederne og lærerne til at gribe den mulighed, der ligger i at være klasserumsleder, og sætte rammerne for, hvordan undervisningen udfyldes. Og så må man fortælle forældre, der har alle mulige særhensyn, at det her er en faglig beslutning, og det er læreren, der træffer de faglige beslutninger om, hvilke hensyn, der skal tages, siger han.

**Særaftaler kan presse undervisningen**

Hos Københavns Lærerforening er man bekymret for, at de mange særhensyn kan gå ud over undervisningen.

De hører fra lærere i København, at det er en udfordring at holde styr på de mange aftaler i løbet af en almindelig skoledag.

- Lærerne er pressede. Det kan godt gå ud over undervisningen med alle de særhensyn, siger Janne Riise Hansen, der er næstforperson i Københavns Lærerforening.

Men hos Skole og Forældre mener man, at særaftalerne ikke nødvendigvis er selve problemet.

- Det er ikke nødvendigvis særaftalerne, der er problemet, men at særaftalerne er et symptom på noget, som er mere grundlæggende, siger Regitze Spenner Ishøy, der er formand for Skole og Forældre.

Hun mener, at forældrene først og fremmest forsøger at hjælpe børn, der har svært ved at trives i skolens rammer.

- Det er jo ikke noget, forældrene nødvendigvis gør for at være til besvær. Det er jo, fordi der er nogle børn, der reagerer på nogle rammer, som er usunde, siger hun.

**Særaftaler bør løbende revurderes**

For Signe Kløve Dreyer er særaftalerne ikke i sig selv problemet.

De kan være nødvendige for at få skoledagen til at fungere for nogle elever, men de skal ikke blive en permanent løsning eller noget, der bliver dikteret hjemmefra.

- Det er vigtigt, at de ikke tænker, at nu skal jeg diktere det her særlige behov, for det dur ikke. Det skal være lavet i et samarbejde. Og så synes jeg også, det er vigtigt, at vi igen og igen revurderer, om det her særlige behov stadig er nødvendigt, fordi vi bliver nødt til også at pege fremad, siger Signe Kløve Dreyer.

**Læs de 36 særaftaler her**

1. Aftale om ekstra pauser.
2. Aftale om et antal "time-out-kort", der giver mulighed for at tage fem minutter ude med for eksempel bold og lignende
3. "Telefon-pas", hvis der er særlige omstændigheder, der gør, at man er fritaget fra at skulle aflevere sin telefon Det kan være alvorlig sygdom i nærmeste familie eller en angsttilstand.

4. Fritaget fra at fremlægge i engelsk.
5. Fritaget fra alle typer af fremlæggelser.
6. Fritaget fra højtlæsning.
7. Fritaget fra at skulle svare på spørgsmål i plenum.
8. Tilladelse til at arbejde med musik i ørerne, selvom de andre ikke har tilladelse, for at skabe ro til fordybelse for den enkelte elev, der er særligt udfordret ift. at fokusere.
9. Fritagelse fra idræt og svømning af udfordringsgrunde.
10. Særlige hensyn i pauser, det vil sige, at læreren har lovet forældrene at hjælpe eleven med at finde lege-venner i pausen.
11. Særlige hensyn i forhold til, hvor man må tilbringe sin pause (for eksempel "være inde"-tilladelse, når der ellers er udeordning).
12. Særlige hjælpemidler på PC (dysleksi-pakke, AppWriter, oplæst tekst og så videre), som altid skal være tilgængelige, også i analog undervisning.
13. Særlig tilladelse til klasseskift med mistrivsel.
14. Fremlæggelser filmes hjemme og sendes til lærer som alternativ til fremlæggelse for klassen.
15. Allergi for støv/savsmuld. Særlig aftale for, hvor eleven skal være i sløjdundervisning.
16. Mulighed for fysisk afskærmning ved særligt indrettede møbler i klasseværelset for at afskærme særligt sensitive elever.
17. Aftale med hjemmet om, at hvis eleven skal med klassen på ekskursion, skal en forælder med, da erfaringen er, at eleven ikke kan overholde regler i for eksempel trafikken/offentlige transportmidler/museer og så videre.
18. En hørenedsættelse, der kræver særlig placering i klassen.
19. En synsnedsættelse, der kræver særlig placering i klassen.
20. Fritagelse fra at skulle samarbejde med bestemte klassekammerater.
21. Aftale om, KUN at skulle samarbejde med tre udvalgte klassekammerater.
22. Adgang til særlige redskaber: høreværn, stressbolde, ADHD-pude, time-timer, bånd på stolen, særlige sanse-puder, tyngdetæppe eller tyngdevest, fidget-produkter.
23. Aftale om at gå 30 minutter inden endt undervisning grundet sport
24. Aftale om, at læreren dagligt skriver logbog om dagens gang for eleven.
25. Aftale om, at der hver dag skrives tre succeser fra dagen i elevens logbog

26. Aftale om, at der skal hjælpes særligt med at skabe struktur på lektier, for eksempel ved lærerhjælp til at skrive i lektiebog.
27. Aftale om, at eleven ikke må udsættes for fysisk berøring under nogen omstændigheder. (Ej heller en anerkendende hånd på skulderen eller lignende).
28. Særaftale om reduceret skema.
29. Elev med selektiv mutisme skal aldrig afkræves et mundtligt svar.
30. Elev med diabetes skal have adgang til medicinsk-måling af blodsukker gennem mobiltelefon.
31. Særligt glemsomme elever skal have lærerhjælp til at huske deres ting: mapper, tasker, PC, vanter, idrætstøj og så videre.
32. En elev går til folkeskoleafgangsprøve på særlige vilkår: forlænget tid, små grupperum, online fra trygge rammer i hjemmet, særlige hjælpemidler.
33. Fritagelse fra faglige prøver.
34. Fritagelse fra nationale test.
35. Fritagelse fra lejrskole.
36. Fritagelse fra gruppearbejde